

**СОЦОПИТУВАННЯ:
ТИМОШЕНКО — ПЕРША,
ПОРОШЕНКО — ШОСТИЙ**

стор 2

**ВАДИМ ІВЧЕНКО:
«ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ
БЕЗ ГРИМУ»**

стор 5

**СХІДНА ЄВРОПА
ГОТУЄТЬСЯ
ДО БОРОТЬБИ З РОСІЄЮ**

стор 6

**ЗА ВЕЛИКИМ РАХУНКОМ,
ЗАКОНОПРОЕКТ №6688
ЗНАЧНО ЖОРСТКІШИЙ,
НІЖ ТАК ЗВАНІ
ДИКТАТОРСЬКІ ЗАКОНИ
16 СІЧНЯ ЧАСІВ ЯНУКОВИЧА**

В середині червня Верховна Рада внесла до порядку денного скандальний законопроект №6688 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії загрозам національній безпеці в інформаційній сфері». Цей документ зі звучною й навіть шляхетною назвою насправді може стати справжньою загрозою для засобів масової інформації. Так, проект закону передбачає можливість блокування «шкідливих» інтернет-ресурсів без ухвали суду.

Законопроект розробили член фракції БПП Іван Вінник і представники «Народного фронту» Тетяна Чорнопол і Дмитро Тимчук. До речі, їхній «витвір» був розглянутий у надрах парламентського комітету з нацбезпеки. Комітет із питань свободи слова документ у неймовірний спосіб оминув... Випадковість?

У пояснювальній записці законотворці зазначили, що головна мета їхнього дітища — розробка й впровадження правових механізмів формування ефективної системи кібербезпеки. Звучить, звісно, дуже красиво, патріотично й пафосно. Ось тільки автори прописали в ньому норми, здатні в майбутньому поставити на коліна буквально будь-який сайт, було би бажання.

Отже, однією з підстав, які дозволять заблокувати інтернет-ресурс, може бути «здійснення впливу на прийняття рішень чи вчинення або невчинення дій органами державної влади або органами місцевого самоврядування, посадовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами», що підпадає під визначення «технологічний тероризм». За фактом цією підставою може бути критика дій влади.

Напевне, найнебезпечнішою в цьому документі є норма про можливість позасудового блокування сайтів. Так, у проекті закону сказано: «У виняткових невідкладних випадках, пов'язаних із врятуванням життя людей та запобіганням вчиненню тяжкого або особливо тяжкого злочину, тимчасове блокування (обмеження) доступу до визначеного (ідентифікованого) інформаційного ресурсу (сервісу) може бути розпочате до постановлення ухвали слідчого судді, суду за постановою прокурора або постановою слідчого, погодженою прокурором, і застосовується на строк не більше 48 годин. У такому випадку прокурор, слідчий за погоджен-

ЦЕНЗУРА ПІД ПОКРОВИМ НАЦБЕЗПЕКИ?

ням із прокурором зобов'язаний невідкладно після початку здійснення таких дій звернутися з відповідним клопотанням до слідчого судді чи суду». Ця норма вкрай дивує...

Крім цього, законопроект зобов'язує провайдерів за свій кошт купувати й встановлювати спеціальне обладнання для бло-

кування сайтів. За невиконання закону їх притягнуть до серйозної відповідальності: вони змушені будуть сплатити штраф у розмірі 1% доходу за попередній рік або 5% річного доходу в разі повторного порушення.

До слова, представники інтернет-індустрії вже попередили, що

якщо закон ухвалить і він набере чинності, то ціни на інтернет-послуги в Україні стануть захмарними...

Як би це сумно не звучало, але український народ до всіляких подорожчань уже звик. А ось до цензури — ні.

(Закінчення на стор. 4)

**СЛІДЧИЙ АБО ПРОКУРОР ЗМОЖУТЬ
БУДЬ-ЯКЕ КРИТИЧНЕ ВИСЛОВЛЮВАННЯ
НА АДРЕСУ ВЛАДИ ПРОІНТЕРПРЕТУВАТИ
ЯК ЗАГРОЗУ НАЦБЕЗПЕЦІ, А ЗНАЧИТЬ, РЕСУРС
БУДЕ ЗАБЛОКОВАНИЙ. БУКВАЛЬНО КОЖЕН
САЙТ ОПИНІТЬСЯ ПІД ДАМОКЛОВИМ МЕЧЕМ**

Соцопитування групи «Рейтинг»: Тимошенко — перша, Порошенко — шостий

Вже за дев'ять місяців в Україні відбудуться чергові президентські вибори. Беззаперечним та стабільним лідером майбутніх перегонів нині залишається лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко. Натомість чинний президент стрімко втрачає підтримку українців і сьогодні не може розраховувати бодай на потрапляння до другого туру. Зараз Петро Порошенко посідає шосте місце в рейтингу. Про це свідчать результати опитування, проведеного соціологічною групою «Рейтинг» з 14 по 24 червня.

Падіння рівня довіри до чинного глави держави пов'язане передусім із тим, що українці не схвалюють той курс, який обрала влада. Так, респондентів запитали, чи в правильному напрямку йдуть справи в Україні. 76% опитаних вказали, що нинішній курс є хибним. Це найгірший показник за останніх два роки. 13% вважають, що наша країна рухається у правильному напрямку, а 11% не змогли відповісти на це запитання.

Українці розповіли, як за останні півроку змінилося їхнє економічне становище та добробут їхніх родин. Лише 8% учасників опитування відчувли помірне покращення; 30% зізналися, що їхнє економічне становище не змінилося; деяке погіршення зауважили 36%; на сильне погіршення нарікають 24%.

Також респонденти не в захваті від запроваджуваних в Україні реформ. Зокрема, лише 1% позитивно оцінюють боротьбу із корупцією. Помірно оптимістично налаштованих виявилось 4%, а помірно песимістично налаштованих — 16%. Не бачать жодної боротьби із корупцією 62% опитуваних.

На аналогічне запитання про медичну реформу відповіді були такими: «цілком задоволений» — 1%, «скоріше задоволений» — 9%, «скоріше не задоволений» — 28%, «зовсім не задоволений» — 47%.

Далі респонденти розповіли про свої політичні вподобання. Так, якби парламентські вибори відбувалися наступної неділі, то з-поміж тих, хто визначився, за кого голосуватиме, 17% віддали б свої голоси за партію «Батьківщина». На другому місці із солідним відривом від першого опинився Опозиційний блок (10,7%). Утім, його наздоганяє «Громадянська позиція» (10,5%).

Далі йдуть: «Слуга народу» — 10,4%, «За життя» — 9,6%, Радикальна партія — 8,2%, БПП «Солідарність» — 7,4%, «Самопоміч» — 5,1%, «Свобода» — 3,8%, Аграрна партія України — 1,9%, «Справедливість» — 1,9%, «Основа» — 1,7%, УКРОП — 1,4%, «Народний фронт» — 0,9%, ДІЯ — 0,8%,

«Відродження» — 0,7%, «Рух нових сил» — 0,6%, «Демократичний альянс» — 0,5%, «Народний контроль» — 0,4%, «Наш край» — 0,2%, Соціалістична партія — 0,1%. За іншу партію, не запропоновану в переліку, проголосували б 6,2% опитаних.

Отже, якщо відштовхуватися від результатів цього дослідження, до парламенту дев'ятого скликання можуть потрапити вісім політичних сил.

Цікаво, що четверте місце в рейтингу займає партія Володимира Зеленського. Однак експерти запевняють, що такі високі показники — це голоси тих виборців, які насправді ще остаточно не визначилися.

У президентському рейтингу вчергове лідирує Юлія Тимошенко, за яку готові проголосувати 15,9% респондентів. На друге місце виходить Анатолій Гриценко з 11,7%.

Далі йдуть: Юрій Бойко (10,5%), Володимир Зеленський (9,3%), Святослав Вакарчук (8,6%), Олег Ляшко та Петро Порошенко (по 8,6%), Вадим Рабінович (7,6%), Андрій Садовий (3,4%), Олег Тягнибок (2,8%), Валентин Наливайченко (2,0%), Роман Безсмертний (1,4%), Сергій Тарута та Арсеній Яценюк (по 1,1%). За кандидата, не запропонованого у переліку, мають намір проголосувати 7,4% опитаних.

До речі, на дуже схожі тенденції вказує інше дослідження, також оприлюднене минулого тижня. Так, Київський міжнародний інститут соціології (КМІС) фіксує, що лідером президентського рейтингу є Юлія Тимошенко, яка набирає 22,8% (без урахування представників шоу-бізнесу). Серед партійних уподобань українців першість утримує знову ж таки партія «Батьківщина» з 21,6%. Натомість чинний президент сильно здав свої позиції та на сьогодні не може претендувати навіть на потрапляння до другого туру президентських виборів. Втрачає підтримку громадян і його політична сила — Блок Петра Порошенка.

Микола БИКОВ

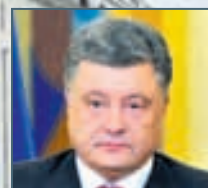
Дослідження КМІС:

Рівні довіри до партії «Батьківщина» та її лідера практично зрівнялись

ЮЛІЯ
ТИМОШЕНКО

22,8%

ПЕТРО
ПОРОШЕНКО

10,5%

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Стратегічне зростання і приріст завдяки тим, хто «не визначився»

Олег ПОСТЕРНАК,
кандидат історичних наук,
політтехнолог, керівник
«Центру політичної розвідки»

«Рейтинг Тимошенко став динамічнішим і розпочав стратегічне зростання, вийшовши за межі ядерного електорату... Якщо порівнювати квітневе й червневе опитування КМІС, то Тимошенко приростила 6,7%... Якщо у квітні з-поміж тих, хто вже визначився, за кого голосуватиме, 16,1% готові були підтримати Тимошенко, то нині таких уже 22,8%.

Багато в чому це ефект від переможних кампаній в ОТГ. Причинами зростання рейтингу також є будівництво ефективних регіональних команд, вдалий програмний старт кейс «Нового курсу», який знайшов відгук у тих, хто очікує від політики повернення миру й порядку, відновлення економіки й соціального спокою, конструктивного креативу й проектування майбутнього.

Зауважу ще одну помітну тенденцію, на яку чомусь не звертають уваги. Персональний рейтинг Тимошенко майже тотожний рейтингу партії «Батьківщина». Така ситуація раніше в українській політиці спостерігалася дуже рідко. Зазвичай рейтинг партії завжди значно менший за рейтинг її лідера...

Про Порошенка в контексті опитувань в останні місяці говорять усе менше і невпевне-

но. В міру того як падає його підтримка, здувається й інформаційна першість. А даремно. Загнаний у кут звір стає непрогнозовано небезпечним... Але який би хід він не зробив, лідер перегонів Тимошенко й багато інших кандидатів до них готові. Який би різкий кульбіт Порошенко не здійснив, він автоматично стане вигідним лідерам ключових опозиційних партій. Програма в тієї ж Тимошенко є, команда є, рейтинг її партії високий, базова ідея — парламентська республіка — також наявна.

Приріст має і Гриценко... Цього разу ніби вже й прохідний... Утім, не факт для його партії... Але ось що мене дивує, так це патологічне небажання Гриценка замислюватися про свою нішу, про необхідність змінити комунікацію й почати будувати мережу. Після 5,5% на президентських виборах і провалу на парламентських у 2014-му можна було б використати час для формування команди, живої партійної структури, активу в регіонах із значимих людей, нарешті, для складання сильної програми.

Нічого з цього через п'ять років у Гриценка немає... Часом здається, що він просто користується хвилею припливу тих, хто «не визначився»... Але щойно приходить хтось яскравіший, «Толя, прощай, Толя, пробач». Ось лише маленький приклад: партія Гриценка на позачергових виборах у 2014 році отримала 3,1%, тоді як усі провідні соціологічні центри за два місяці до цього давали їй 8–9%...

«Фейсбук»
(публікується зі скороченнями)

Весь інтелект нації має об'єднатися для перетворення України в сильну державу

Фото Олександра ПРОКОПЕНКА

Нещодавно за ініціативою лідера Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина» відбувся форум «Новий курс України», де експерти у різних сферах діяльності обговорили необхідність повної модернізації держави. Під час проведення форуму було наголошено на тому, що для відновлення економічного і соціального благополуччя країни потрібно спільними зусиллями вибудувати принципово новий курс розвитку України, і насамперед змінити модель управління країною. Саме ця тема була головною також і під час виступу Юлії Тимошенко на VII Національному форумі «Трансформація України», який відбувся наприкінці червня в Українському домі.

Політик наголосила на тому, що команда «Батьківщини» долучатиметься до всіх ініціатив, які зможуть вивести Україну в коло найсильніших країн світу. Також вона зазначила, що «весь інтелект нації має об'єднатися, щоб перетворити Україну в сильну та успішну державу. Успішні ті країни, які ефективно та якісно управляються. Саме тому ми запропонуємо певну модель, як побудувати нову та якісну систему управління країною. Це суспільний договір, серцем якої є нова Конституція України».

ного світу не можна втратити креативний клас та людей, які можуть зробити Україну успішною. Потрібно побудувати екосистему життя людини не тільки з точки зору екологічності, а перш за все з точки зору комплексного вирішення всіх проблем, пов'язаних із тим, в яких умовах будуть жити українці». Водночас головними питаннями, упевнена Юлія Тимошенко, також мають бути повернення миру та безпека людей і країни.

Ці чотири напрямки лідер «Батьківщини» запропонува-

розпочати перебудову України в сильну та заможну державу. Так, на минулому тижні лідер «Батьківщини» взяла участь у ток-шоу «Український формат» на телеканалі NewsOne. Однією з болючих тем, які обговорювалися в студії, стала масова еміграція українців.

«Сьогодні Україна вкрай погано керується, адже у перші ж роки незалежності замість сильної та успішної держави була створена система кланово-олігархічного управління, коли в одній посудині опинились кримінальний бізнес, політика, ЗМІ і всі корупційні обладунки», — сказала Юлія Тимошенко і наголосила на необхідності докорінно змінювати цю систему.

Парламентарій також зазначила, що масова еміграція українців стала наслідком вкрай недолугої управлінської державної політики за роки незалежності.

«Ми з вами програли світову глобальну конкуренцію за людину, адже останнім часом майже 7 млн українців виїхали

ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО: «ПОТРІБНО ЗАПРОВАДИТИ НОВУ ЕКОНОМІЧНУ ПОЛІТИКУ, ЯКА ЗРОБИТЬ УКРАЇНУ ЗРУЧНОЮ ДЛЯ ВЕДЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І ДРУЖНЬОЮ ДЛЯ ІНВЕСТИТОРІВ

Говорячи про необхідність нового економічного курсу, лідер «Батьківщини» зауважила, що «Україна суттєво відстала від технологічного розвитку світу і тепер має зробити потужний стрибок, щоб подолати цей розрив».

Також під час свого виступу Юлія Тимошенко наголосила на тому, що потрібно негайно запровадити нову економічну політику, яка зробить Україну зручною для ведення підприємницької діяльності і дружньою для інвесторів, працювати над залученням грошей та новітніх технологій, щоб побудувати сильну економіку.

Окрім цього політик відмітила, що необхідно створити нову екосистему життя, адже її відсутність призведе до програшу у глобальній конкуренції за людину. На думку лідера «Батьківщини», «в умовах глобаль-

ла взяти як платформи, щоб об'єднати громадянське суспільство, інтелектуалів, правознавців, фахівців різних галузей, людей, які займаються волонтерством і які стоять на захисті України».

«Нашою національною ідеєю, національною метою має бути побудова таких правил та порядків співжиття, які поміняють парадигму «виживає сильніший» на правило «живе та процвітає кожна людина», — заявила парламентарій.

Окрім обговорення «Нового курсу України» та пропозицій щодо повної модернізації держави та розвитку країни, в процесі якого суспільство на чолі із інтелектуалами та фахівцями спільними зусиллями вибудує такий новий курс, Юлія Тимошенко також не залишає поза увагою в своїх виступах і ті проблеми, які наразі заважають

за кордон шукати щастя. Якщо ми не збережемо українця вдома і програємо глобальну конкуренцію за інтелект, енергію і знання людини — ми потім за сотні років не поновимо втраченого і не матимемо потенціалу», — застерегла політик.

За її словами, українці залишають батьківщину не лише через низьку заробітну плату, а ще й тому, що «вони не мають віри в те, що в Україні щось зміниться». З огляду на це, на думку Юлії Тимошенко, першим завданням для влади має стати повернення життя в Україну, повернення тих, хто виїхав з країни, шукаючи «кращої долі».

«І насамперед мова має йти про перезаключення суспільного договору — про нову Конституцію України», — підсумувала лідер «Батьківщини».

Іван НАКОНЕЧНИЙ

ДУМКА ЕКСПЕРТІВ

Лідер «Батьківщини» закликає відмовитися від самодержавної моделі влади

Костянтин МАТВІЄНКО, політичний експерт, голова корпорації стратегічного консалтингу «Гардарика»:

«Нещодавно соціологічною групою «Рейтинг» та Київським міжнародним інститутом соціології (KMIC) були опубліковані дослідження суспільно-політичних настроїв українців. В обох випадках лідер «Батьківщини» посідає перше місце у президентському рейтингу, а її партія впевнено тримає першість у парламентському».

Українці виказують підтримку Юлії Тимошенко, не в останню чергу зважаючи на те, що вона пропонує суспільству механізми змін. Для мене, наприклад, дуже дивовижною є ідея «четвертої гілки влади», тобто контрольної влади. Ця пропозиція була проголошена на форумі «Новий курс України».

Крім того, йдеться про надання права законодавчої ініціативи кожному громадянину через систему петицій. Тобто те, що пропонує Тимошенко, — це не просто гасло. Це ідея, підкріплена реальним баченням способів здійснення.

Також лідер «Батьківщини» закликає фактично відмовитися від самодержавної моделі влади, яка будувалася практично всіма попередніми президентами України.

Чому вона йде на такі політичні кроки? Відповідь у мене тільки одна: тому що олігархічна самодержавна модель себе абсолютно вичерпала. Тимошенко просто не хоче бути президентом тієї країни, яка під тягарем цієї олігархічно-самодержавної моделі завалиться просто під час її президентської каденції.

Тож можна зробити висновок, що нас чекає не виборча кампанія чергових змагань гречки і якихось обіцянок, а виборча кампанія буквально цивілізаційного вибору».

Тимошенко — сильний лідер, який буде формувати сценарій нової політичної системи управління

Володимир ФЕСЕНКО, голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента»:

«Чому Юлія Тимошенко йде на підтримку ідей перезаключення держави, радикальних змін політичної системи, суспільного ладу? Вона не хоче бути заручником системи. Вона хоче її поміняти, тому що вона апріорі сильний лідер, який буде формувати сценарій нової політичної системи управління, яка б дозволила здійснити соціальні, економічні і політичні зміни».

І перший важливий крок, який лідер «Батьківщини» вже зробила в цьому напрямку, — це демонстрація відкритості, готовності до співпраці з представниками креативного класу, середнього класу, різних експертних і політичних груп. Це — сильний хід. Тому що є не тільки перший тур виборів, у якому вона однозначно лідиріє, а ще й другий тур, в якому є потенційні ризики і небезпеки, які треба долати.

І от для того щоб подолати негативні стереотипи стосовно себе, які існують і серед молоді, і серед частини креативного середнього класу, вона демонструє відкритість, каже — давайте, долучайтесь, дискутуйте, пропонуйте! Це дуже важливо. В цьому сенсі вона засвідчує готовність і до співпраці, і до розширення своєї електоральної бази.

Другий важливий крок — Тимошенко підтверджує готовність до оновлення. Оскільки очікується боротьба з тими кандидатами, які будуть сприйматися чи позиціонувати себе як «нові обличчя», то вона демонструє те, що готова бути новою. Готова до оновлення, до змін».

Це поєднання і її власної мотивації, і політичної з точки зору того, як керувати країною, як її розбудувати, а також політтехнологічної мотивації. Треба не просто думати, хто стане новим президентом, а як має розвиватися країна, які мають бути використані для цього програмні засади. Тому що головне — це не дискусія про особистості, а дискусія про змісти, про фундаментальні засади подальшого розвитку України».

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

На останньому пленарному тижні в парламентарів руки все ж не дійшли до голосування за цей документ. Але це зовсім не означає, що його знову не спробують протягнути. Експерти розповіли «ВВ», чому законопроект про безпеку в інформаційній сфері з'явився саме зараз, яка його істинна мета та чи має він шанси бути ухваленим.

РЕПРЕСИВНИЙ МЕХАНІЗМ

Кандидат політичних наук, політолог Олексій ЯКУБІН нагадав, що ініціатива з'явилася ще рік тому, але тоді сама ідея викликала шквал обурення, і документ покладали під суцтво. Як виявилось, тимчасово...

«За великим рахунком, законопроект №6688 значно жорсткіший, ніж так звані диктаторські закони 16 січня часів Януковича. Але чому документ спливав саме зараз? Я так розумію, влада розглядає різні стратегії напередодні виборів 2019 року. Серед них — зачистка інформаційного поля. Робиться це в тому числі руками депутатів із «Народного фронту». Ім, по суті, нема чого втрачати...» — пояснив експерт.

За словами Олексія Якубіна, цей законопроект є спробою прикрити неприпустимі обмеження необхідністю гарантувати національну безпеку.

«Головна загроза документа полягає в тому, що в ньому причини блокування викладені занадто нечітко й «глобально». По суті, слідчий або прокурор зможуть будь-яке критичне висловлювання на адресу влади проінтерпретувати як загрозу нацбезпеці, а значить, ресурс буде заблокований. Буквально кожен сайт опиниться під дамокловим мечем.

Під удар можуть потрапити також соціальні мережі, де люди часто пишуть критичні пости. Тобто йдеться про створення репресивного механізму, такої собі димової завіси для впровадження цензури», — говорить політолог.

ЦЕНзуРА під покровом нацбезпеки?

Утім, на думку Олексія Якубіна, шансів на ухвалення цього документа небагато. Адже мало того що він суперечить Конституції, так ще й прямо порушує безліч міжнародних конвенцій, які підписала Україна. До того ж наші західні партнери неодмінно виступлять із найжорсткішою критикою, особливо в контексті того, що документ розглядається напередодні виборів.

У цій ситуації дивно ось що: влада думає, що її проблема полягає в тому, що про неї погано пишуть. І, мовляв, якщо це припинять робити, то її рейтингі відразу ж поповзуть вгору. Але влада чомусь не бачить, що головна проблема — в її ж діях», — підсумовує експерт.

ТРИВОЖНИЙ СИГНАЛ ДЛЯ ЗМІ

Політолог, голова «Єдиного координаційного центру

ПЕРЕД ВИБОРАМИ ВЛАДА НАМАГАЄТЬСЯ НАМАЦАТИ МЕЖІ ДОЗВОЛЕНОГО, ХОЧЕ ПОДИВИТИСЯ, ЩО СУСПІЛЬСТВО ПРОКОВТНЕ, А ЩО НІ. І, ЗВИЧАЙНО Ж, ЦЕ СИГНАЛ ДЛЯ МЕДІАСПІЛЬНОТИ. МОВЛЯВ, ЯКЩО НЕ БУДЕТЕ ПОСТУПЛИВИМИ, ТО МОЖЕТЕ ВІДЧУТИ НА СОБІ ТИСК

«Та й що робитиме президент? Йому потрібно буде або підписати документ, або ветоувати його. Перекласти відповідальність на парламент уже не вийде... А ось у лайт-варіанті законопроект може бути прийнятий. Можливо, це якраз і є однією з цілей — проголосувати за «менше зло».

Також вірогідно, що влада намагається трохи налякати медієну спільноту, мовляв, подивіться, як зараз усе добре і як може бути погано.

«Донбас» Олег СААКЯН також має сумніви щодо ймовірності проходження цього законопроекту в парламенті.

«Нині подається велика кількість документів сумнівної якості, суперечливих і скандальних. Але до них справа не доходить, і вони припадають пилом на полицях.

Гадаю, що на законопроект №6688 чекає така сама доля.

Але з'явився документ не без причини. По-перше, деякі політики можуть використо-

увати його у виборчих цілях — щоб позагравати з радикально налаштованими українцями. Мовляв, усе заради нацбезпеки! По-друге, перед виборами влада намагається намацати межі дозволеного, хоче подивитися, що суспільство проковтне, а що ні. Ну і, звичайно ж, це сигнал для медіаспільноти. Мовляв, якщо не будете поступливими, то можете відчутти на собі тиск», — пояснює політолог.

ПИТАННЯ ПОЛІТИЧНОГО ВИЖИВАННЯ НАПЕРЕДОДНІ ВИБОРІВ 2019 РОКУ ДЛЯ ПРЕЗИДЕНТА ПЕТРА ПОРОШЕНКА ТА ЙОГО ОТОЧЕННЯ ВКРАЙ ВАЖЛИВЕ. ТОМУ ВІН ЧІПЛЯТИМЕТЬСЯ ЗА ВЛАДУ В БУДЬ-ЯКИЙ СПОСІБ, ЗОКРЕМА НАМАГАЮЧИСЬ МАКСИМАЛЬНО МОНОПОЛІЗУВАТИ МЕДІАРЕСУРСИ

б додатковим аргументом РФ для атаки на Україну на міжнародній арені. Надто різкий цей запропонований документ. Але повторюся: шансів на його проходження дуже мало. Втім, подібні ініціативи, швидше за все, з'являтимуться й надалі. І вже більш м'які формулювання зможуть знайти підтримку в парламенті», — прогнозує експерт.

СТОПАМИ ВВП

Президент громадської організації «Центр дослідження політичних цінностей» Олесь ДОНІЙ запевняє, що в появі даного законопроекту немає нічого дивного, оскільки ми повільно, але впевнено рухаємося до авторитаризму.

«Питання політичного виживання напередодні виборів 2019 року для президента Петра Порошенка та його оточення вкрай важливе. Тому він чіплятиметься за владу в будь-який спосіб, зокрема намагаючись максимально монополізувати медіаресурси.

Порошенко контролює парламент, тому існує теоретична небезпека ухвалення даного законопроекту.

Президент Росії Володимир Путін дуже ефективно впливає на умови росіян за допомогою масмедіа, його популярність — заслуга ЗМІ... Наша влада в багатьох аспектах орієнтується на російську і, очевидно, вважає, що якщо це пройшло в РФ, то й у нас спрацює...» — аналізує ситуацію політолог.

Він також звертає увагу на те, що часу на законодавче врегулювання цензури вже не залишилося, адже країна ввійшла в чергову виборчу фазу.

«І якщо цей законопроект (або інший схожий) не буде ухвалений, то можна й не задіювати нові ініціативи, а використовувати давно перевірені методи. А це тиск на бізнес, що підтримує опозиційні сили, на власників ЗМІ, підкуп громадських діячів тощо. Ці механізми дієві й приховані від суспільства», — констатує експерт.

Яна ДЖУНГАРОВА

В ТЕМУ

«Батьківщина» вимагає від влади припинити тиск на ЗМІ

На минулому тижні перший заступник голови Національної ради з питань телебачення і радіомовлення Ольга Герасим'юк подала заяву про звільнення з посади. «На мій погляд, в органі створено неприйнятні для незалежної регуляторної діяльності умови. Склалася негативна морально-етична атмосфера, що робить неможливим прозоре колегіальне прийняття рішень, які б сприяли розвитку й зміцненню інформаційної сфери в державі. Робота незалежного регулятора помітно політизована», — зазначається в її заяві.

З приводу звільнення Ольги Герасим'юк партія «Батьківщина» виступила із такою заявою:

«...Знаючи Ольгу як авторитетного й фахового журналіста та досвідченого політика, який завжди посідав зважену й відповідальну позицію, розуміємо, що для такого кроку вона мала більш ніж вагомі підстави.

Ще більшу стурбованість викликають її слова про політизацію роботи Націо-

нальної ради, про обставини, які «унеможливають прозоре колегіальне ухвалення рішень, які б сприяли розвитку й зміцненню інформаційної сфери в державі», та загрозу «самій суті свободи слова».

Нам відомо, що Національна рада вже понад місяць не може провести засідання та видати нарешті ліцензії на цифрове мовлення кільком провідним вітчизняним телеканалам.

Складається враження, що це питання загострюється свідомо й використовується для посилення тиску на мовників. Бачимо в цьому спробу з боку влади встановити над ними політичний контроль напередодні президентської та парламентської кампаній.

Про активне втручання влади в діяльність ЗМІ дедалі частіше заявляють і міжнародні журналістські організації, наголошуючи, що такі дії прямо суперечать міжнародним зобов'язанням України й унеможливають інтеграцію нашої держави до європейської та євроатлантичної спільноты...»

У партії також зазначили, що протистояти владному тиску може лише згуртований опір самих медіа, громадянського суспільства та демократичних політичних сил. Утім, у ситуацію негайно повинна втрутитися також і Верховна Рада.

Коли про децентралізацію віщають державні чиновники, громадяни поблажливо посміхаються й перемикають телевізор на інший канал. Мовляв, що з них візьмеш, самі не відають, що роблять. Інша справа, коли йдеться вже про реальні урядові програми, під які влада отримує чергові транші від іноземних лихварів. Децентралізація — одна з таких. Міркуваннями про неї з нашим кореспондентом поділився народний депутат України Вадим Івченко.

» Вадиме Євгеновичу, як ви оцінюєте ефективність адміністративно-територіальної реформи, започаткованої в Україні під гаслами децентралізації влади і підвищення фінансової спроможності сільських територіальних громад? Зокрема, чи змінює вона життя пересічних селян і фермерських господарств?

— Те, що відбувається, реформою навіть не варто називати. Терміни реалізації програмних документів, закладені 2014 року в її основу, давно вичерпані, а більшість завдань залишилися утопічними прожектами. Так, про розрекламовану «добровільність» об'єднання дуже швидко забули, а фінансові можливості одних громад збільшилися виключно за рахунок інших. Та й сам процес так званого реформування віддали на відкуп чиновникам, які діють як лебідь, рак і щука з відомої байки. Як правило, ніхто не знає, а діяти потрібно (за «височайшим» повелінням) «виключно в межах конституційних норм», інакше можна й за грати потрапити. В результаті така децентралізація демонструє свою відверту неефективність і неспроможність досягати поставлених цілей.

» Все частіше від урядовців можна почути про перспективи приєднання навколишніх сіл і містечок до великих міст. Що від таких «нерівних шлюбів» отримають селяни?

— Нещодавно перший заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України В'ячеслав Негода недвозначно заявив: «Міста обласного значення апіорі є спроможними. Вони є центрами росту, і ми завжди рекомендували в першу чергу об'єднуватися сільським громадам із такими містами».

А експерт Центрального офісу реформ Юрій Ганущак у своїх висловлюваннях ще відвертіший: «2018-й може стати останнім роком добровільного об'єднання... Нові вибори до місцевих органів

Вадим ІВЧЕНКО: «Децентралізація без гриму»

ВІДБУВАЄТЬСЯ БЕЗСИСТЕМНЕ ПОДРІБНЕННЯ РАЙОНІВ, НАСЛІДКОМ ЧОГО СТАЄ РУЙНАЦІЯ ЇХНЬОЇ ІНСТИТУЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ, ЗАГОСТРЕННЯ ПРОТИСТОЯНЬ МІЖ МЕШКАНЦЯМИ СІЛЬСЬКИХ І МІСЬКИХ, А ТАКОЖ ОКРЕМИХ СУСІДНІХ СІЛЬСЬКИХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ, РОЗРОСТАННЯ БЮРОКРАТИЧНОГО АПАРАТУ

влади відбудуться на новій територіальній основі. Формування районів буде здійснюватися виключно на підставах організації державної влади. Особливих переговорів тут не буде. І очевидно, що це буде об'єднання навколо великих міст. Великі — це понад 50 тисяч населення».

» Чи не правда, схоже на примусову колективізацію минулого століття?

Результати не забаряться. Візьмемо для прикладу Новомосковський район Дніпропетровської області. Про скандали, що постійно киплять там навколо створення Піщанської ОТГ, газета обласної Асоціації фермерів та приватних землевласників «Фермер Придніпров'я» пише так часто і багато, що тема вже стала топовою.

Спробуйте переформувати будь-яку область, сконцентрувавши її мешканців у містах та обласному центрі, й вам стане ясно, що новоявлені «реформатори» або зовсім не розуміються на демографії, або просто несповна розуму. Й намагаються свою маячню поза межами здорового глузду нав'язати суспільству, а пропагована ними «децентралізація» перетворюється у грандіозний експеримент над людьми (передусім сільським населенням), який може стати апофеозом руйнування соціальних основ держави.

» Невже селяни, зокрема їх найсвідоміша частина — фермери, не розуміють згубність курсу на таке реформування села?

— Чому ж, розуміють, але не всі. Є й такі, кому все життя хотілося в місті жити і називатися не селянами, а міщанами. Як колись Мартин Боруля. Багатьох заспокоюють колісанки політичних повій, яким доля села та його мешканців байдужа. Але є й інші політики, інші партії, які намагаються допомагати селянам розібратися, що насправді криється під словом «децентралізація».

Сьогодні на сільських територіях виникає здоровий спротив запропонованому варіанту «підвищення» їхньої фінансової спроможності. На тій самій Дніпропетровщині, як майже в усіх регіонах України, відбуваються акції сільських мешканців проти об'єднання з містами. Численні повідомлення про них надходять також з Волині, Житомирщини, Київщини, Львівщини, Харківщини, Хмельниччини, Прикарпаття тощо.

Виявилося, що об'єднуватися з містами не поспішають не тільки самодостатні села — заради чого вони повинні ділитися своїми земельними, лісовими та водними ресурсами із містами? Та навіть і бідні, дотаційні села теж не хочуть ставати частиною міст, бо їхнім представникам

не знайдеться місця в майбутніх органах самоврядування, відтак їхні проблеми вирішуватися не будуть, а їх самих вважатимуть людьми другого сорту. Стереотипи минулого живучі!

» А що підказує закордонний досвід?

— Все залежить від країни, її традицій, звичного укладу життя, особливо сільського. Незаангажовані експерти вважають, що закордонний досвід свідчить про невідомі процесів приєднання сільських територій до міст у процесі фінансово-бюджетної децентралізації, особливо на перших її етапах. Ми звикли посилатися на Польщу, але ж у ній приєднання сіл до міст розпочалося через 25 років після старту реформи. Зокрема, лише у 2014 році було ініційоване об'єднання навколишніх сіл із містами Зелена Гура і Познань. При цьому мешканці 16 сіл навкруги Зеленої Гури проголосували на референдумі за приєднання до неї, унаслідок чого місто з населенням 138 тисяч мешканців отримало поповнення 16 тисяч селян. А от щодо Познані, то навколишні села не захотіли втрачати свою ідентичність і не підтримали запрошення міста приєднатися до нього.

Однак в Україні ситуація розгортається за дещо іншим сценарієм. Зокрема, обласні чиновники формують такі пер-

спективні плани, які ігнорують позицію сільських громад.

Крім того, формування ОТГ сьогодні супроводжується стрибкоподібною передачею їм частини адміністративних функцій, які до цього виконувалися районними органами влади. Тож відбувається безсистемне подрібнення районів, наслідком чого стає руйнація їхньої інституційної інфраструктури, загострення протистоянь між мешканцями сільських і міських, а також окремих сусідніх сільських населених пунктів, розростання бюрократичного апарату.

» Асоціація фермерів і приватних землевласників України має свої відокремлені підрозділи — обласні та районні асоціації. Проте їхня монолітність може зазнати руйнівного впливу так званої децентралізації. Що робиться, аби цьому запобігти?

— Фермери живуть у селі, на землях якого вирощують свою продукцію. Вони беруть активну участь у житті села, розбудові його інфраструктури, вирішенні побутових та інших проблем місцевих мешканців. При цьому звично співпрацюють із місцевими громадами, сільськими радами. А тепер налагоджені схеми ламаються заради міфічних цілей, вдуманих горе-реформаторами. Адже сьогодні в Україні перекладають відповідальність за скорочення мережі загальноосвітніх закладів і медичних установ у сільській місцевості на органи місцевого самоврядування сільських територіальних громад.

Але ж світова практика і здоровий глузд свідчать про те, що відповідальність за розвиток сільської освіти і медицини не має перекладатися виключно на сільські ради. Ці органи лише виконують делеговані їм державою повноваження, використовуючи для цього фінансові ресурси, спеціально виділені з державного бюджету. Вони можуть, в межах чинного законодавства, взаємодіяти з різного роду спонсорами, в тому числі з фермерами. Але фермер повинен бути впевненим, що його трактор, посланий на розчистку сільської вулиці від снігу, не спонукає заповзятливих чиновників до позачергової перевірки всієї його діяльності. Бо вони там у кабінетах нудьгують...

Для фермерів існує лише один спосіб ефективної протидії нерозумним реформам. Це термінове укріплення районних осередків і АФЗУ в цілому. До наступних виборів ми повинні підійти згуртованою монолітною колоною, разом із рештою селян, і віддати голоси за кращих синів і дочок України.

Бесіду вів
Володимир ЯРОШЕНКО,
«Фермер України»

Москва і Пекін тихо згортають боротьбу за права людини в ООН

Китай і Росія, підбадьорені відмовою адміністрації Трампа від боротьби за права людини та її прагненням скоротити витрати ООН, непомітно намагаються урізати програми миротворчих місій по всьому світу, які захищають цивільне населення від насильства та сексуальної експлуатації. Це підтверджують дипломати і конфіденційні документи.

Дві країни проводять цю кампанію головним чином за закритими дверима на переговорах по бюджету, виступаючи за серйозне скорочення фінансування таких програм і за ліквідацію мінімум 170 робочих місць. Росія і Китай при цьому керуються загальною зневагою до захисту прав людини, вважаючи, що ООН не повинна втручатися у внутрішні справи своїх членів.

Їхня позиція в цьому питанні не нова, проте попереднім американським адміністраціям зазвичай вдавалося нейтралізувати дії Китаю і Росії з підриву роботи ООН в царині прав людини. Зараз ці дві країни дуже виграють від прагнення президента Трампа ізолюватися від світу і не давати грошей міжнародним організаціям.

«З кожним роком дії Китаю і Росії щодо згортання боротьби за права людини стають все настирливішими, але в цьому році вони надзвичайні, — сказав один з дипломатів. — Вашингтон чинить серйозний тиск, прагнучи заощадити. Ми побоюємося, що він може з легкістю здати свої позиції в боротьбі за права людини».

Як повідомляється в службових документах ООН з ведення переговорів, скорочення, які пропонують Пекін і Москва, стосуються цілої низки програм миротворчих місій, спрямованих на розслідування порушень прав людини і фактів сексуальної експлуатації жінок та дітей від Кіпру до Південного Судану.

Росія хоче на 50% скоротити фінансування миротворчих місій ООН щодо захисту прав людини в Демократичній Республіці Конго, на Кіпрі, Гаїті, в Судані, Південному Судані та анклаві Аб'ей, що є спірною територією для двох останніх країн. РФ також закликає вдвічі зменшити бюджет програм щодо запобігання сексуальній експлуатації дівчаток і жінок в районі Аб'ей, у Центральноафриканській Республіці та на Гаїті.

Москва також намірилася скоротити цілий ряд робочих місць і посад, пов'язаних із захистом прав людини, в тому числі посаду адвоката жертв порушень прав людини в ДРК.

«Якщо їй вдасться це зробити, такі скорочення відкинуть миротворчу діяльність ООН назад на десятиліття», — сказала Елісон Гіффен, що працює директором із миротворчих питань в аналітичному Центрі для постраждалих у конфліктах.

«У світлі зростаючої складності конфліктів і збільшення кількості цивільних осіб, що стають жертвами насильства, треба не послаблювати, а зміцнювати миротворчі зусилля», — сказала вона.

Foreign Policy, США
(Матеріал публікується зі скороченнями)

Східна Європа готується до боротьби з Росією

Незабаром після того як конвой армії США перетнув кордон Польщі і Литви під час масштабних військових навчань, що відбулися в червні, сталося щось дивне.

У Литві зіткнулися чотири бронетранспортери Stryker, в результаті чого 15 військовослужбовців опинилися в госпіталі з незначними травмами. Ніхто не загинув. Однак через кілька годин на сторінці одного антиамериканського блогу з'явилася інформація про те, що в результаті зіткнення загинула литовська дитина, а також фотографія жакливого події. Насправді фотографія була зроблена на місці іншого зіткнення за участю американських військових, і литовські ЗМІ поспішили спростувати цю інформацію, назвавши її фейком, покликаним налаштувати громадськість проти американців і їхнього балтійського союзника.

Метод, застосований Росією в її так званій гібридній війні, поєднує маніпулювання подіями за допомогою обману, кібератак і інформаційної війни і використання традиційної військової сили.

12-денні військові навчання, в яких були задіяні 18 тис. військовослужбовців ЗС США і союзників і які проводились на території чотирьох країн, які раніше входили до складу радянського блоку, продемонстрували, як командири ЗС США протистояли не тільки російським військовим і танкам, а й дезінформації.

«Росіяни активно намагаються розколоти наш Альянс, і ми повинні не допустити цього», — попередив глава Національної розвідки США Ден Коутс.

Ці військові навчання проходили на тлі підлезування президента Трампа до Москви: він закликав знову прийняти Росію до «великої сімки» і запропонував провести в липні зустріч із президентом Росії Володимиром Путіним.

Але військові не дуже вважають на дії Трампа. У новій оборонній стратегії, запропонованій міністром оборони США Джеймсом Меттісом, потенцій-

ним загрозам із боку Росії і Китаю приділяється більше уваги, ніж боротьбі з тероризмом.

За минулий рік США та їхні союзники перекинули близько 4,5 тисячі військовослужбовців до трьох прибалтійських держав і Польщі, а також розмістили ще кілька тисяч військовослужбовців бронетанкових військ у країнах Східної Європи як сили стримування російської агресії.

Нещодавно міністри оборони країн НАТО зустрілися в Брюсселі напередодні липневого саміту Альянсу і погодили план, за яким до 2020 року як мінімум 30 тисяч військовослужбовців, а також додаткові штурмовики і військові кораблі будуть готові до розгортання за 30 днів в разі агресії.

Ця напруженість — частина загострення суперництва між Вашингтоном і Москвою, що нагадує холодну війну. Відредагована фотографія інциденту в Литві за участю американських військових стала черговим нагадуванням, що Росія все частіше використовує кібератаки і методи інформаційної війни, щоб позбавити своїх суперників рівноваги.

Наприклад, минулого року литовські слідчі порушили справу у зв'язку із заявою про з'валтування, висунутою проти німецьких солдатів, які перебували на території Литви в рамках місії НАТО щодо стримування Росії. З'ясувалося, що заява була неправдива. Москва заперечувала свою причетність до поширення цієї інформації, яка дискредитує військових НАТО, проте багато хто побачив у цьому інциденті чергову спробу спровокувати розбіжності між союзниками.

Крім того, Москва демонструє свою військову міць, проводячи масштабні навчання біля кордонів з Європою, а також посилюючи військовослужбов-

ців до Сирії та на схід України. Росія продовжує нарощувати ядерний арсенал і вдосконалювати тактику ведення кібервійни.

У відповідь Пентагон прискорив підготовку військовослужбовців та підвищив інтенсивність військових навчань на території нових членів НАТО на сході Європи, в тому числі на невеликій ділянці польської землі 100 кілометрів завширшки неподалік литовського кордону, яку називають Сувальським коридором. Він знаходиться між надзвичайно милітаризованим російським анклавом — Калінінградською областю — і союзницею Москви Білоруссю і вважається слабким місцем НАТО на східному фланзі Альянсу.

У разі початку сухопутної війни, що мало ймовірно, саме тут Росія може спробувати відірвати країни Балтії від решти Європи. Відтоді як РФ анексувала Крим і підтримала сепаратистів на сході України, Східна Європа відчуває себе все більш вразливою.

Польща запропонувала заплатити США до 2 млрд доларів за те, щоб вони побудували на її території постійну військову базу, проте адміністрація Трампа ставиться до цього насторожено.

Американські військові запускають розвідувальні безпілотники Reaper з однієї з польських військових баз на північному заході країни. У червні майже 2 тисячі спецзавіщів зі США і ще 10 країн НАТО провели на території Польщі і Прибалтики масштабні військові навчання Trojan Footprint 18.

Два тижні тому Норвегія погодилася збільшити кількість американських військових піхотинців, що проходять там бойову підготовку, з 330 до 700 військовослужбовців, чим викликала вибух обурення з боку Москви.

Ерік ШМІТТ
The New York Times, США
(Матеріал публікується зі скороченнями)

МОСКВА ДЕМОНСТРУЄ СВОЮ ВІЙСЬКОВУ МІЦЬ, ПРОВІДЯЧИ МАСШТАБНІ НАВЧАННЯ БІЛЯ КОРДОНІВ З ЄВРОПОЮ, А ТАКОЖ ВІДПРАВЛЯЮЧИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДО СИРІЇ І НА СХІД УКРАЇНИ. РОСІЯ ПРОДОВЖУЄ НАРОЩУВАТИ ЯДЕРНИЙ АРСЕНАЛ І ВДОСКОНАЛЮВАТИ ТАКТИКУ ВЕДЕННЯ КІБЕРВІЙНИ

Понад рік тому в Україні заговорили про необхідність упровадження медичної реформи, на підтримку якої розгорнули широку піар-кампанію. Однак система охорони здоров'я сьогодні, як і раніше, лежить у руїнах. Про те, що залишається «за кадром», виданню «Високий Вал» розповів народний депутат від фракції «Батьківщина» Валерій Дубіль.

(Закінчення. Початок у №21(562))

» **Сімейним лікарям, як ви вже зазначали, обіцяють справді високі зарплати. Звідки в бюджеті такі кошти?**

— Це ще одна вміла маніпуляція. Для того, щоб зрозуміти, як влада вводить українців в оману, потрібно уважно розглянути цифри бюджету.

Почну здалека. Щоб медицина вижила в українському сьогодні, її бюджет щороку має зростати. На скільки саме? Це залежить від низки факторів. По-перше, від інфляції. Так, інфляція за 2017 рік склала 13,7%. По-друге, від вартості лікарських засобів, яка за минулий рік зросла на 14,7%. Приріст фонду оплати праці через підвищення мінімальної заробітної плати з 3200 грн до 3723 грн становить 16,3%.

Забігаючи наперед, скажу, що прийнятий бюджет медицини потрібно збільшити мінімум на 15,6%, або на 7,5 млрд грн, щоб профінансувати заклади хоча б на рівні минулого року. Але в.о. міністра охорони здоров'я Уляна Супрун підписала недофінансований бюджет. І мало того, що грошей більше не стало — для того, щоб створити видимість реформи, влада перекинула кошти з багатьох важливих напрямів саме на первинну ланку (сімейні лікарі), де найлегше хизуватися реформами.

Щоб не наводити складні формули, назву відсотки збільшення фінансування медицини різних рівнів. Якщо екстрена медична допомога, районні та обласні лікарні й поліклініки в 2018 році отримали всього на 6% більше, то заклади «первинки», які з другого півріччя фінансуватимуться через новостворену Національну службу здоров'я, отримають фінансування, що перевищує минулорічне в 1,5 – 6,2 раза (в середньому в 2,4 раза)!

До речі, на всю Україну тільки 150 таких закладів встигли підписати договори з Нацслужбою. На Чернігівщині, наприклад, лише один. Наступного разу договір із Національною службою здоров'я медзаклади зможуть укласти тільки в листопаді. Виходить, що менш ніж 15% пацієнтів мають змогу скористатися реформою «первинки» в цьому році. А держава на це за півріччя спрямує понад 2 млрд грн! На решту 85% па-

Валерій ДУБІЛЬ: «Медична «реформа» від влади побудована на брехні»

цієнтів, яких реформа цьогоріч не зачепить, держава витратить близько 8 млрд грн. Порівняйте 8 млрд грн на рік для 85% населення та 2 млрд грн на півріччя для 15% щасливчиків! Так клаптиково влада проводить свою «реформу».

Хто заплатить за нерезформовані рівні, щоб вони вижили? Звичайно, пацієнти. Якщо проаналізувати весь бюджет лікарень у 2017-му, то 60% (109,1 млрд грн) склали прями платежі українців («благодійні внески», купівля ліків, оплата послуг приватних лабораторій тощо), тоді як держава виділила тільки 68,3 млрд грн (40%) із бюджету. То за чий рахунок проводять «реформу»?

Найтрагічніше те, що перекидати кошти влада вічно не зможе, адже бюджет не гумовий. Гроші потрібно буде десь брати. Спадає на думку такий наймовірний сценарій. Після виборів уже колишні «реформатори» вийдуть і скажуть: ось ми провели реформу «первинки» для 10–20% населення, в нас усе чудово працювало, то чому нова влада не може її завершити? Бо, мовляв, непрофесійна!

Насправді ж відповідальність лежить на «реформаторах». Ще до початку реформи потрібно було заручитися джерелами фінансування. А краще було б ввести те саме медичне страхування, коли за працюючих сплачує роботодавець, а за решту — держава.

Результатом таких непродуманих дій стало скорочення лікарів і закриття лікарень. Приміром, у моїх рідних Прилуках, де скорочують медпрацівників лікарень, недофінансування склало 30 млн грн! Так само в Любечі закрили останнє відді-

лення Ріпкинської центральної районної лікарні.

» **Ви заявили про те, що інформацією, яку пацієнти надають до системи eHealth, можуть скористатися шахраї. Як саме?**

— Коли пацієнт підписує декларацію з медзакладом, то надає згоду на обробку своїх конфіденційних даних електронною системою охорони здоров'я. А це паспортні дані, податковий номер, дата народження, номер телефону, а в деяких випадках — дані зі свідоцтва про народження дитини та копії паспорта та інших документів. Медичний заклад без згоди пацієнта передає його дані в електронну систему обміну медичною інформацією.

Інформація до цієї останньої системи надходить через посередника, який підключив медичний заклад — власника й оператора МІС (медичної інформаційної системи). — **Прим. ред.** Зараз таких посередників, які МОЗ відібрало за незрозумілими критеріями, вісім.

Все ніби правильно. Та ось відповідальність за збереження даних, як і правила роботи цих посередників, не визначено. МОЗ не розробило типового договору між посередниками й медичними установами, в якому б чітко були прописані порядок доступу до інформації, відповідальність за її розголошення. Немає затвердженого регламенту роботи електронної системи охорони здоров'я, а той, який є, затверджений громадською організацією.

Подекуди конфіденційні дані українських пацієнтів у операторів МІС зберігаються за межами України.

Як можуть використовувати цю інформацію? Та як завгод-

но! Навіть із метою нав'язати вам свій товар за допомогою дзвінків, смс-повідомлень або ж особистих візитів продавців. Її можуть використати шахраї, і ви раптом станете поручителем за кредитом чи покупцем непотрібного вам товару, продавець якого вимагатиме оплату або неустойку за невиконання угоди. Шахрайських схем безліч.

» **І все ж МОЗ бодай за кількома напрямами спрацювало! Взяти хоча б зникнення корупції у зв'язку із переходом до міжнародних закупівель ліків.**

— Команда Супрун не має жодного відношення до запровадження міжнародних закупівель ліків, які ввели відповідно до Закону України №269-VIII від 09.03.2015 р.! Вона і її люди почали керувати МОЗ тільки на другий рік чинності міжнародних закупівель. І найганебіша їхня «заслуга» — прийняті зміни до правил закупівель, які дозволяють міжнародним організаціям здійснювати поставки впродовж півтора року після отримання авансу. І це констатувала Рахункова палата у своєму аудиті.

Уявіть! Україна надає безпроцентний кредит міжнародним закупівельним організаціям на півтора року! Водночас вона записує гроші на міжнародних ринках капіталу й сплачує утримувачам держоблігацій 7–9% річних у валюті! Цим безвідсотковим кредитом Україна фактично нівелює уявну економію від зниження цін на медпрепарати.

А що ми маємо натомість? Більше дешевших, але неякісних ліків. Наприклад, замість дорогих ацелюлярних (інактивованих) вакцин від провідних світових виробників міжнародні організації почали закуповувати

величезні обсяги дешевших — іноді в десятки разів — вакцин виробництва Індії. А це цілком клітинні, «живі» вакцини, які можуть призвести до неочікуваних наслідків. У такий спосіб МОЗ змогло збільшити їхню кількість і показати «забезпеченість» вакцинами в достатній кількості.

Раніше ліки поставлялися впродовж 90 днів і дуже рідко за передплатою. Якби зараз ліки закуповувалися через систему «Прозорро», держава платила б за них за фактом поставки, а не авансуючи їх наперед, і не була б у збитках.

Важливо підкреслити, що МОЗ закуповує препарати для лікування зовсім не нежиті чи ГРВІ, а важких захворювань. Через невчасне отримання необхідної медичної допомоги у зв'язку із затримкою поставок ліків людина може стати інвалідом або навіть померти! Людські життя — ось справжня ціна гонитви Міністерства охорони здоров'я за уявною економією від зниження цін на закуповувані препарати.

» **Чи є у ВО «Батьківщина» план реформування медицини?**

— Все можливо, якщо думати про інших людей, а не про власне збагачення. У нас є план, і він став частиною програми нашого лідера Юлії Володимирівни Тимошенко «Новий курс України». Ми знаємо, як сформувавши єдину комплексну політику у сфері охорони здоров'я, щоб забезпечити високу якість життя громадян і розвиток суспільства.

Потрібно зробити медичну допомогу доступною для всього населення незалежно від статків або місця проживання. Між державою, пацієнтом і медичними закладами слід запровадити такі відносини, які б забезпечили рівний доступ до якісної медичної допомоги в достатньому обсязі. Фундаментом справжньої медичної реформи стане нова система фінансування, яка зможе акумулювати необхідні фінансові ресурси.

Друге завдання — зменшити фінансовий тягар витрат на лікування, який лягає на домогосподарства, до посилюючого для них рівня. З цим у наших економічних реаліях впорається тільки обов'язкове медичне страхування як частина бюджетно-страхової моделі охорони здоров'я. При цьому страхові внески за працюючих має сплачувати роботодавець, а за непрацюючих — держава.

Тільки система обов'язкового медичного страхування зможе врятувати медичні установи від закриття й зробити медичні послуги справді якісними. Водночас вона забезпечить гідні умови праці медикам і зробить медичні послуги доступними для пацієнтів. Своєю чергою громади отримають базу та ресурси для модернізації та розвитку медичних закладів. Тільки за умов її впровадження в Україні з'явиться справжня європейська медицина.

Розмовляла Ірена МАК

**ЛЮДСЬКІ ЖИТТЯ — ОСЬ СПРАВЖНЯ ЦІНА ГОНИТВИ
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЗА УЯВНОЮ ЕКОНОМІЄЮ
ВІД ЗНИЖЕННЯ ЦІН НА ЗАКУПОВУВАНІ ПРЕПАРАТИ**

На «фабриці мрій» зняли чимало страшних картин, які розповідають про те, як моря і океани буквально ковтали судна, і як головні герої цих мув відчайдушно боролися за життя. Тут вам і «Ідеальний шторм», і «Життя Пі», «І грянув шторм»... Ці фільми вражали, захоплювали, лякали, надихали. Здавалося, ми вже побачили все можливе. Але ми помилялися. Це довів відомий ісландський режисер Бальтасар Кормакур, який зняв стрічку під назвою «У полоні стихії». Постановник зумів перетворити просту за сюжетом, хоч і героїчну історію на справжній кінематографічний шедевр.

Творець фільму «Еверест» знову вирішив попрацювати над фільмом, заснованим на реальних подіях. Так, у 1983 році Тамі Олдхем-Ешкрафт (у картині її роль виконує Шейлін Вудлі) на Таїті познайомилася з Річардом Шарпом (Сем Клафлін). Молоді люди закохалися одне в одного і вирішили здійснити невелику подорож яхтою. Однак Річарду раптово запропонували дуже непоганий заробіток: літня пара туристів попросила перегнати їхній кораблик в Сан-Дієго (США) за десять тисяч доларів. Головний герой просто не зміг встояти перед такою спокусою, адже вийшло два в одному: і подорож (трохи більш тривала), і непоганий підробіток. А вже цих грошей парі вистачить ще на кілька місяців безтурботного існування.

Так Тамі з Річардом вирушили в плавання відстанню 4000 миль. Але їхнім планам не судилося здійснитися: вони потрапили в жахливий шторм «Раймонд». Зазнавши аварії, головні герої більш сорока днів дрейфували в Тихому океані і боролися за своє життя. В реальності через десять років після події Тамі описала цю історію в книзі «У полоні стихії».

Реальна історія кохання, суворих випробувань і виживання у відкритому океані.

Режисер вирішив вдатися до нелінійної розповіді, переможуючи райські дні знайомства і початку подорожі із справжнім жахом і боротьбою. Спочатку не дуже зрозуміло, для чого постановник використав такий прийом, але під кінець все стає ясно. До слова, фінал в картині неймовірно потужний: від розв'язки буквально відбирає мову. Але найголовніше — Бальтасар Кормакур дійсно зумів перетворити дуже

Любов сильніша за стихію

У 2015 році Кормакур презентував свій фільм «Еверест», що розповідає про трагічну експедицію на найвищу гору планети. Це кіно хоч і вразило, але все-таки не викликало якогось особливого трепету. Занадто все було холодно, трагічно і безнадійно. А в картині «У полоні стихії», навпаки, багато світла, але головне, що тут є надія. Це і підкуповує.

оператор Роберт Річардсон («Авіатор», «Острів проклятих», «Іж, молись, кохай», «Мерзенна вісімка») сміливо може претендувати і на четверту золоту статуетку. Він відкрив перед глядачами дійсно нові горизонти. Створена ним картинка буквально гіпнотизує. Це сильно! Дуже сильно!

Але насправді цього фільму не було б, якби не Шейлін

вергент» (такий собі замітник «Голодних ігор»). Втім, нічого серйозного і видатного з цього кіно та її роботи не вийшло. Але крок за кроком Шейлін доводила, що вона серйозна драматична актриса. Прикладом слугує серіал «Велика маленька брехня», який минулого року глядачі і критики сприйняли просто на ура. Але в картині «У полоні стихії» вона розкрилася по-справжньому. Сем Клафлін теж грав прекрасно. Але все ж у цій історії головною була Шейлін, яка продемонструвала нам неймовірний діапазон почуттів і переживань: відчай, силу, істеріку, апатію, страх, і знову силу...

Фільм «У полоні стихії» заслуговує на особливу увагу. Тут вам і катастрофа, і драматична love-story. Кожен знайде в цьому муві щось для себе. Але головне, що в цьому кіно є неймовірна глибина. А це дорогого коштує у часи бездумних екшнів.

БАЛЬТАСАР КОРМАКУР ДІЙСНО ЗУМІВ ПЕРЕТВОРИТИ ДУЖЕ ЛАКОНІЧНУ ІСТОРІЮ НА СПРАВЖНІЙ ВИТВІР КІНЕМАТОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА. ВІДІРВАТИ ПОГЛЯД ВІД ЕКРАНУ ПРОСТО НЕМОЖЛИВО. АЛЕ ЦЕ НЕ ВИДОВИЩНЕ КІНО, А ЧУТТЄВЕ

лаконічну історію на справжній витвір кінематографічного мистецтва. Відірвати погляд від екрану просто неможливо. Але це не видовищне кіно, а чуттєве.

Чітко видно, що Кормакур виконав серйозну роботу над помилками...

Що ще в цій картині чудово? Операторська робота! Триразовий володар «Оскара»

Вудлі. Актриса останнім часом демонструє неймовірний професійний ріст. Впізнаваною Шейлін стала завдяки фантастичному фільму для тінейджерів під назвою «Ди-

У 2004 році на великі екрани вийшла цікава анімаційна стрічка під назвою «Суперсімейка», що, зрозуміло, оповідає про сім'ю супергероїв. Глядачам сподобався цей яскравий мультфільм, і багато хто, напевно, чекав появи сиквела...

Режисер Бред Бьорд ще в 2007 році заявив, що готовий повернутися до проекту: «Я візьмусь за роботу над сиквелом, якщо буду впевнений, що друга частина буде принаймні такою ж гарною, як і перша. У мене вже є окремі ідеї щодо продовження, які я вважаю досить вдалими, але поки я не бачу всієї картини в цілому».

У 2013-му Бьорд, немов заграючи з глядачем, знову обмовився про можливість появи другої частини супергеройської анімації: «Я люблю цих персо-

нажів і цей всесвіт. Я дуже довго думав над цим. У мене є багато ідей, які, на мою думку, повинні добре виглядати в новому мультфільмі».

Але рішення дати зелене світло проекту назріло лише в 2014 році. І робота над мультфільмом закіпіла... Тож друга частина «Суперсімейки» вийшла в прокат через чотирнадцять років! Чекати довелося досить довго, але воно того варте.

Отже, ми знову зустрінемося із сімейкою Парр: Гелена/Еластика, Боб/Містер Неймовірний, Віолета/Фіалка, Деш/Шустик і малюк Джек-Джек. Вони, як і раніше, намагаються вести подвійне життя: вдень зображують звичайне сімейство, а ввечерами рятують світ від лиходіїв. Ось тільки офіційна влада не дуже любить супергероїв, звинувачуючи їх у тому, що під час своїх рятувальних операцій вони завдають місту значної шкоди.

Але здаватися наші персонажі не мають наміру. Тим більше що незабаром на горизонті з'явиться таємничий хакер, здатний накоїти чимало лиха.

Тож суперсімейство поспішає на допомогу людству. Але перш за все їм потрібно врятувати себе і подібних до них людей з унікальними силами і здібностями.

Тема цього мультфільму, звичайно ж, не нова. Здається, ніби режисер і сценарист Бред Бьорд довго дивився «Месників» і надихався їхніми подвигами. А потім узяв та й написав свій сценарій, запозичивши деякі ідеї з повнометражного супергеройського кіно. Втім, цей ідейний плагіат зовсім не завадив мультфільму. Та й «Суперсімейка» на ділі вийшла такою ж крутою, як і самі «Месники».

Крім того, друга частина анімації набагато кумедніша за першу. Є тут кілька просто приголомшливих гумористичних моментів... Тому заряд позитивних емоцій під час перегляду глядачеві забезпечений.

Ну а після перегляду можна знову завмерти в очікуванні: у наступному році студія Disney готує для нас другу частину «Холодного серця» і четверту серію «Історії іграшок». Це неодмінно буде цікаво.

«Суперсімейка 2»:

виняткове суперпродовження

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор —
Анна СПІВАК,
відповідальний секретар —
Олексій СОКУР

Редакція:
м. Київ,
бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу:
ТзОВ «Структура ІТ»,
а/с 155,
м. Київ, Україна,
04080

Засновник та видавець:
ТзОВ «Структура ІТ»
Тел.: (044) 359-04-54
e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано
ТзОВ «Мега-Поліграф»
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення №
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Наклад
10 386 прим.

Передплатні індекси:
23115 (рос.),
49450 (укр.)

При використанні
публікацій
посилання на газету «ВВ»
обов'язкове.

Відповідальність
за зміст
рекламних матеріалів
несе рекламодавець.